

Öğretim İlkeleri:

1. Öğrenciye Görelik (Düzeğe uygunluk)
2. Bilinenden Bilinmeyene
3. Somuttan Soyuta
4. Yakından Uzağa
5. Kolaydan Zora (Basitten Karmaşığa)
6. Açıklık
7. Yaşama Yakınlık (Hayatilik)
8. Ekonomiklik
9. Yapararak ve Yaşayarak Öğrenme (Aktivite, iş, etkin katılım)
10. Transfer
11. Güncellik (Aktüellik)
12. Tümdengelim
13. Bütünlük
14. Sosyallik(Otoriteye itaat ve özgürlük)

1. Öğrenciye Görelik(Düzeğe uygunluk):

- Diğer bütün öğretim ilkelerine temel teşkil eder ve öğretimde yapılan her türlü etkinlikte öğrencinin temele alınmasını ifade eder.
- Öğretimde öğrencinin ilgi, ihtiyaçlarının, psikolojik ve fiziksel özelliklerinin, hazırbulunuşluk ve gelişim düzeylerinin dikkate alınmasıdır.
- Psikoloji biliminin verilerinden yararlanmaktadır.
- Bu ilke geleneksel eğitimde yıllık sınıflar sistemini oluştururken, çağdaş eğitim anlayışlarında öğretimi bireyselleştirme olarak ifade edilebilir.
- Öğrencilerin tek tek hazırbulunuşluk düzeylerine dikkat edilmelidir. Aksi takdirde ortalamanın altındaki ve üstündeki öğrenciler dersin dışında kalabilir.
- Etkili ve etkin öğrenme, öğrenci düzeyine uygun şekilde yapıldığında gerçekleştirilebilir.

2. Bilinenden Bilinmeyene

- Birey, yeni öğrenecekleri ile eski öğrenecekleri arasında ilişki kurabildiği ölçüde kalıcı öğrenmeler sağlar.
- Öğrenme öğretme süreci planlanırken ve uygulanırken bireyin daha önceki bilgi, beceri ve tutumları dikkate alınmalıdır.
- Özellikle dersin giriş bölümünde ön koşul öğrenmeleri hatırlatmada bu ilke büyük önem taşır.
- Bu ilkeyle öğrenmeler hem kolaylaşmakta hem de anlamlı ve kalıcı hale gelmektedir.
- Bu nedenle bireylerin ön koşul öğrenmeleri ve hazırbulunuşlukları iyi bilinmelidir.

3. Somuttan Soyuta

- Bireyin zihinsel gelişimi somuttan soyuta doğru olmaktadır.
- Somut kavramların öğretilmesi soyut kavramların öğretilmesinden daha kolaydır.
- Özellikle ilköğretimde somut işlemler dönemindeki öğrencilere gözüyle görüp, eliyle tuttuğu eşyalar daha anlamlı gelir ve öğrenciler daha kolay öğrenir. Bu nedenle öğrencilerin ne kadar çok duyu organı işe koşulursa öğrenme o kadar kolay ve kalıcı olur.
- Görsel ve işitsel araçlar ve bilgisayar teknolojileri bu ilkenin uygulanmasında kolaylıklar sağlamıştır.

4. Yakından Uzağa

- Öğretim; yer, yaşantı ve zaman bakımından yakın ilgilere başlayarak uzak ilgilere doğru yönelir.
- Bu nedenle içerik hazırlanırken, öğrenme – öğretme süreci düzenlenirken ve uygulanırken, örnekler verilirken bireyin hem doğal hem de sosyal çevresinden hareket edilmelidir.

5. Kolaydan Zora (Basitten Karmaşığa)

- Yeni öğrenilecek bilgilerin zorluk açısından derecelendirilmiş olması, öğrenmeleri kolaylaştırır.
- Bu durum, bilişsel açıdan öğrenmeleri anlamlı hale getirirken, duyuşsal açıdan da başarıya duygularını geliştirerek onların kendilerine olan güvenlerini artırır.

6. Açıklık:

- Öğretim süreci aynı zamanda bir iletişim sürecidir.
- Etkili bir iletişim için öğretim sürecinde öğretmenin kullandığı dil açık, seçik ve anlaşılır olmalıdır.
- Öğrenme öğretme sürecinde öğretilecek içeriğin bütün duyu organları tarafından algılanmasını öngörür.
- Öğretimde dilin etkili kullanılması, eğitsel araç gereçlerden yararlanma, öğrencilerin sürece birden fazla duyu organıyla katılımı öğretimde açıklığı sağlayan faktörlerdir.

7. Yaşama Yakınlık(Hayatilik):

- Öğretim sürecinde öğrenciye verilen bilgiler günlük hayatta karşılaşılabileceği durumlarda kullanabileceği ve yararlanabileceği türden olmalıdır.
- Öğretim yaşamdan kopuk olmamalı; yaşamdaki gerçeklerle ilgili ve öğrencinin yaşamdan bağlantısını koparmadan yakın çevresiyle ilgili bir öğrenme yaşantısı sunmalıdır.
- Birey, bilginin gerçek yaşamdaki öneminin farkına varırsa daha kolay öğrenir.
- Eğitim yaşama hazırlık değil yaşamın tam kendisi olmalıdır.
- Öğretim sürecindeki örnekler ve problemler hayattan alınmalı, teknolojik yenilikleri ve gelişimleri kapsmalıdır.

8. Ekonomiklik:

- Belirlenen hedefleri en kısa zamanda, en verimli şekilde ve en etkili biçimde kazandırmaktır. Ayrıca etkililiklerde araç-gereç ve ortam açısından ekonomik davranmak da bu ilke kapsamındadır.
- Belirlenen hedefi gerçekleştirmek için en uygun öğretim yolunu seçmek, uygun zaman ve ortamda gerçekleştirmek bu ilkeyle açıklanabilir.
- Bir taşla iki kuş vurmak...

9. Yaparak ve Yaşayarak Öğrenme(aktivite, iş, etkin katılım):

- Öğrenci öğretim sürecine bizzat katılmalı, okumalı, yazmalı, konuşmalı, araştırmalı, tartışmalı, kendini ifade etmeli, sonuçlara, genellemelere varmalı ve bilgiyi geçmiş yaşantılarıyla ilişkilendirmelidir.
- Öğrenci ne kadar çok duyu organıyla öğrenme- öğretme sürecine katılırsa öğrenmeler o kadar kalıcı olur.
- Bilgiyi depo eden öğrenci anlayışı sona ermiştir.
- Katılımcı demokrasi anlayışıyla birlikte aktif bireyler yetiştirmenin önemi artmıştır.

10. Transfer:

- Öğrencinin elde ettiği bilgileri başka bilgileri öğrenirken ya da başka problemleri çözerken kullanmasıdır.

11. Güncellik (Aktüellik):

- Öğrenciler yaşadıkları hayatın gerçekleriyle yüzleşmesini, yakın çevre ve ülke sorunlarına ilgi duymasını ve bunları uygun örneklerle sınıf ortamına getirmeyi, öğretim sürecindeki konularla güncel olaylar arasında ilişki kurmayı sağlayan ilkedir.

12. Tümdengelim:

- Öğretilecek konu, ders ve ünitelerin bütünden parçaya, genelden özele doğru sıralanarak bireye verilmesidir.

13. Bütünlük:

- Bireyin hem bedensel yönleri hem de duygu, düşünce, irade gibi içsel yönleri bir bütün olarak algılanmalıdır. Gelişim bir bütündür ve bireyin gelişimi bu bütünlük çerçevesinde sağlanmalıdır.
- Bütünlüğün bir diğer boyutu ise konu bütünlüğüdür. Konular bireylere parça parça verilse de bireylerin konunun bütününe görmeleri sağlanmalıdır.

14. Sosyallik(Otoriteye itaat ve özgürlük):

- Bireyin sosyalleşmesini sağlamak eğitimin önemli amaçlarından biridir.
- Sosyalleşmenin iki boyutu vardır. İlki birey kurallara uymayı öğrenir. İkinci boyutta ise birey kendi kararlarını alabilme, kendini ifade edebilme, sorumluluk alma gibi özellikleri kazanır.